

ΔΙΑΤΙ ΥΠΟ ΤΟΝ «ΦΙΛΕΛΛΗΝΑ» ΔΑΡΕΙΟΝ Η ΠΕΡΣΙΑ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΚΥΡΕΥΣΗ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Μετά την πυρπόληση της Μίλη-
του και την καταστροφήν της μεγά-
της αυτής πόλεως, ἐκ θεμελίων, ἡ
ἐκδίκισις τῶν Περσῶν ἐστράφη κα-
τὰ πρώτον λόγον εἰς τὴν Χίον, τῆς
ὁποίας οἱ πολῖται ἐπέδειξαν τόσην
ἀντίρροπον ἐθνικὴν συνείδησιν, ἀλλὰ
καὶ αὐτοθυσίαν εἰς τὸν κοινὸν ἀγῶ-
να. Καὶ ἡρμῶσις ἡ ὥρα αἰ καὶ πόμ-
πλουτος ἦσαν. «Ἄλλ' οὐτὲ ἡ λιπομ-
χία τῶν Λεσβίων ἐσώθη τὴν εὐδαί-
μονα Λέσβου ἀπὸ τῆν Περσικὴν δορ-
θαρότητα. Ἀκολουθοῦσα «πολιτικὴν
ἀσφαλείαν», ἡ Περσικὴ αὐλή, ἀπεφά-
σισε τὴν ἐρήμωσιν καὶ τῆς Λέσβου,
ἐκ τούτου ἀμέσως δὲ καὶ τὴν κάκωσιν
τῆς Τενέδου καὶ ἄλλων νήσων.

Ἰμῶν καὶ ἀνεκδιήγητον, τὸ σγέ-
διον τῆς «τιμωρίας» ἐρημώσεως
μειθοδικότητα, μὴ μακισσέλιον μὴ
καὶ ἀπερίγραπτον ἀπανθρωπιά.

Πληρὴ τῆς συνολικῆς πυρπολήσεως
τῶν πόλεων, τῆς ὁμαδικῆς σφαγῆς
ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, τῶν δυνδρο-
τομήσεων καὶ τῆς σφην καταστρο-
φῆς τῶν ἀγρῶν, τῶν ἐμπρησμῶν τῶν
πλοίων, τῶν λεηλασιῶν καὶ ἄλλων
ἀγριοτήτων, «ἐκκοκκισθῆσαν» κυ-
ριολεκτικῶς μεταξὺ τῶν πληθυσμῶν
αἱ περικαλλέστεροι παρθένοι, αἱ ὁποί-
αι ἐστράφησαν εἰς τοὺς γυναικω-
νίτας τοὺς θαυοὺς καὶ τὸν μενι-
στάων, ἀκόμῃ δὲ οἱ ἀρσένεροι τῶν
ἐξήδων, ἐτάλουν ἐπὶ πρῶτον ἀγέ-
λῳ δὲ ἀνδράποδοι καὶ προσηγορί-
αν διὰ τὰ καταλάθους θέσεις γυ-
νοῦχων μέσα εἰς τοὺς ἰδίους γυναι-
κωνίτας ὅπου εἶχον ἐγκλεισθῆ αἱ ἀ-
δελαφῆ τῶν, αἱ μηρυταί τῶν, ἀκόμῃ
δὲ καὶ αἱ σούζοι τῶν.

Ἡ Ἰωνία δολέχθηκε ἀπέπεσε καὶ
πάλιν εἰς δουλείαν. Ἀλλὰ δουλείαν
ἀσυνκράτως ἐπαθῆσαν καὶ αἱ ἀ-
πόβορον τὴν θορὰν αὐτήν.

Ἡ ριζικὴ πλὴν τώρα ἀλλαγὴ τῆς
Περσικῆς διοικητικῆς πολιτικῆς κα-
τὰ τὸ δῆμα τῆς ὑποδουλώσεως, εἶπε
ἀναμφισβήτητος καὶ ἀνεκδιήγητος
τὸ ἀποτέλεσμα. Αἱ βυζαντινῶν
στοὶ βούλαι τῆς ἱστορίας καθάρ-
ισαν τὰ ἑλληνικὰ περσικῶν κατὰ
τρόπον τοῦ ἀσφαλῆς δὲν ᾔδοντο
τὰ προβλήματα οἱ ξένοι βυσαντιῶν.

Τὸ γεγνησὶ δὲ τὸ θάρρος κατα-
κτητῆς δὲν ἐκαίμε διακρίσιν μεταξὺ
«ὧν ἑλληνικῶν πόλεων, τὸ γεγνησὶ
αὐτὸ συνετέλεσε εἰς τὴν τραγέ-
σαν ἴσως ἀλλ' ἀσφαλῶς ἀποτέ-
λεστικῶς ἀφάνισιν τῆς ἑλλη-
νικῆς συνείδησεως. Τώρα καὶ αἱ
πόλεων καθυστερημέναι ἐθνικῶς πό-
λεις, καὶ αἱ πόλεων ὑποκείμεναι εἰς
τὸ πνεῦμα τὸν στενοὺ τοπικισμοῦ, καὶ
ἐκείναι ποὺ εἶχον πρὶν τραγικά θύ-
ματα ἀνοήτου ἀλαζονείας, ὅλαι ὁ-
μοῦ κατεστῆσαν, δὲν πρὸ τοῦ θαρ-
δέρου κατακτητοῦ, δὲν ὑπάγγει σω-
τηρία ἀλλὰ ἀπὸ τῆν συσσωμάτωσιν.
Ἀλλὰ καὶ τὰ Σοῦσα συνετέλεσαν
εἰς τὴν ἐθνικὴν αὐτὴν ἀφάνισιν. Τὸ
Περσικὸν ἀνακτοβόλιον δὲν ᾔδοντο
τὸ πλὴν δὲ εἶχε ἐμπιστοσύνην εἰς
τοὺς προδότας ἐκείνους τυράννους,
οἱ ὁποῖοι καθάρησαν, ἀλλὰ καὶ ἐ-
τιμωρήσαν ἀμειφθέντες οὕτω

διὰ τὰς προηγουμέναις προδοσίας
τῶν καὶ τῶν ἐγκληματικῶν τὸν φι-
λοδοξίαν.

Ἐλαττοῖσι μόνον ἐξαίρεσις ἔγι-
νον, ὡς πρὸς τὰς πόλεις, ὡς ἡ Ἐ-
φεσσος λ. χ., ἡ ὁποία ἐξηκολούθησεν
τὴν ἡμερον ζῶσιν τῆς, ἀλλὰ πάντοτε
ὅπῃ τὴν ἀπειλήν καὶ τὴν ἀμεσον ἐ-
πίβλησιν τῶν Περσῶν.

Ἀλλὰ, παρ' ἅλα αὐτὰ, τὰ Σοῦσα
δὲν ἐθεώρησαν ἀρκητὴν τὴν ἐρήμω-
σιν τῆς Ἰωνίας. Τὸ ἀνακτοβόλιον
ἀνεκάλεσεν ὅλους τοὺς στρατηγούς
τῶν παραβολασίων στρατηγῶν,
ἀντικατέστησε δὲ ἀκόμῃ καὶ τὸν
Ἀρταφέρνην διὰ τοῦ Μαρδονίου, ὁ
ὁποῖος πρὸ ὀλίγου μόλις εἶχε νυμ-
φευθῇ τὴν θυγατέρα τοῦ Δαρείου.

Ἀπὸ τοῦ σημείου πάλιν αὐτοῦ ἀρ-
χίζει μία νέα στροφή τῆς Περσικῆς
πολιτικῆς ἀπέναντι τῶν Ἑλλήνων.
Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Δαρείου Ἀρταφέρ-
νης, παρασυρόμενος ἀπὸ τὸν βίαιον
μισσηλικισμὸν του, δὲν εἶχε σκεφθῇ
ἀλλῃν λύσιν τοῦ Ἰωνικοῦ ζητήμα-
τος παρὰ μόνον τὴν ἐξόντωσιν τῶν
Ἑλληνισμῶν. Ἐντελῶς ἀντιθέτως ὁ
Μαρδόνιος, νεώτερος ἀλλὰ καὶ ἰσχυ-
ρότερος, ἐκστρέφεται ἀπέναντι τοῦ
Ἑλληνικοῦ δογματισμοῦ καὶ τὸ κύριον
τοῦ μελέμια ἦτο τὸ ἐπὶ τῇ ἐπιπο-
λεσθῇ ἡ Περσία ἀπὸ τοῦ βαλάντιον
Ἑλληνικῶν ἀσπασμάτων. Ὁ Μ. γὰρ λοιπὸν
πολιτικὴ ἐστὶν ἡμετέρα ἀνταρρακτι-
σμοῦ τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἰνδὸς τοῦ
Περσικοῦ ἐθελοῦς πλῆθος καὶ ἡ
ἐκμετάλλευσις τῆς Ἑλληνικῆς ἱδιο-
φυίας.

Ἡρχισθὲν δὲ ἐπαρμόζῃ μετὰ πε-
ρισσοῦ ἀξιοσημειώσεως πολιτικῶν
τοῦ αἰῶνος ἐγένετο ὁ Μαρδόνιος. Ἀρ-
μῆς καὶ ἐκκλησίας μετὰ μεγάλου
σθένος καὶ περιέπλεε τὰς ἰωνικὰς
πολεῖδας πόλεις, ὅπου προέβαινε
τὸν σμῆσον καθάρειον, τοῦτον τὸν
Ἑλλήνων τυράννον, τοὺς ὁποίους
εἶχε βιοραιοὶ δ' Ἀρταφέρνης καὶ οἱ
ἄλλοι ἦσαν χειρότεροι τῶν προηγου-
μένων, ἀκόμῃ δὲ καὶ αὐτῶν τῶν
Περσῶν, ὅσον καὶ τοὺς Πέρσας βιοκ-
τητὰς καὶ σατραπικούς καὶ παρὲν-
δεν ἀμέσως τὴν ἐξουσίαν εἰς τοὺς
Δῆμον καὶ τὰς ἐκκλησίας.

Καὶ ἐνῷ αἱ ἑλληνικαὶ πόλεις
προσπεσίδων δὲ ἀναρρώσων μετὰ
δυσχερείας, ὁ Μαρδόνιος, ἐξακολου-
θῶν νὰ ἐμφανίζῃ τὸν αὐτὸν τὸν ὡς
Φιλέλληνα, ἀνέλαβεν ἀμέσως τὴν ὀ-
λοκληρίαν τοῦ σγελίου τῆς ἐκμε-
ταλλέσεως. Ἐγνώριζε καλά διὰ τὸ
Περσικὸν κράτος οὐδέποτε θὰ ᾔδοντο
τὰ ἀφομοίωσιν τῆς Ἰωνίας, ἐπ' ὅ-
σον πνευματικὴ πρωτεύουσα τοῦ
Ἑλληνισμοῦ ἐξηκολούθουν νὰ εἶνε αἱ
Ἀθήναι καὶ ἐπ' ὅσον ἀκόμῃ ἡ Ἐρ-
ετρίαις ἐνδιέφερετο διὰ τὰ συμβαί-
νοντα εἰς τὰ μικρασιατικὰ παράλια.

Ἐπικεφαλῆς λοιπὸν μεγάλῃ στρα-
τιάς, ὁ Μαρδόνιος ἦλθε μέχρις Ἑλ-
λησπόντου, διεσπάρθη δὲ τότε εἰς
τὴν Εὐρώπην, ἀκολουθῶν τὴν γινώ-
σιν τῆς ἡδ. ὁδῶν, πρὸς Μακεδονίαν,
καὶ ἔγινε τὴν πρόσβιν νὰ κατέβῃ εἰς
τὴν Ἑλλάδα. Εἰς τὸ πέρασμα τοῦ,
αἱ πόλεις, αἱ ὁποῖαι ᾔδοντο ἔλεγον τὴν

Περσικὴν κυριαρχίαν, ἀφῆνον νὰ
διακηρυχθῶν ὅπῃ ἰδίους νόμους, ἀλλὰ
πάντοτε ὅπῃ τὸν Περσικὸν ἐλεγγον,
αἱ δὲ ἀνθιστάμεναι κατεδάλλοντο
διὰ τῆς βίας καὶ ὤριζον Πέρσας
διοικητῆς μέχρις ὅπου δούσαν αἱ
πόλεις ἐκείναι ὅλα τὰ μαρτυρικά
περὶ τοῦ διὰ ἦσαν ὀριμῶν ἢ ἀποτε-
λέσαν αὐτοδιοικητὸν μέλος τῆς
Περσικῆς Ἀυτοκρατορίας. Ἡ αὐτὴ
τύχη ἀνέμενε καὶ τὰς πόλεις τῆς
Ἑλλάδος, ἰδίως δὲ τὴν Ἐρετρίαν
καὶ τὰς Ἀθήνας, αἱ ὁποῖαι εἶχον
συμμετάξει μὴ τοὺς Ἰωνὰς καὶ ἔ-
λασθον μέρος εἰς τὴν πυρπόλησιν τῶν
Σάρδεων.

Αὐτὰ συνέβαινον κατὰ τὸ 492 π. Χ.
Ἀλλὰ τὴν φορὰν αὐτήν τὴν Ἑλ-
λάδα ἔωσαν καὶ Ἄθως καὶ ἡ θάλασσα.

Καὶ αὐτὴν σύμπτωσιν, τὸ ἐτος
ἐκείνῳ, αἱ φθισωνοὶαι θέλαιν καὶ
τὰ χειμῆρια ψυχὴ ἦσαν ἐλαττωτικῶς
πρῶτα. Ἐξ ἄλλου, ὁ Μαρδόνιος ὁ-
ρεῖται εἰς θασιὸν σφάμα, πιστεύ-
ον τὸν αὐτὸν τὸν αἰῶνα νὰ ἀναμ-
μῶθῃ εἰς τὰ ναυτικά ζητήματα καὶ
ἰσχυρίζοντο διὰ τὸν ἐντολὸν τοῦ ἐ-
φοικῶντο προβλεπτικῶς καὶ σωφρον.
Παρὰ τὰς ἀντιθέτους ὑποθέσεις τῶν
Φοινίκων ναυάρχων του, αὐτὸς ἔβα-
λεν ἐντολὴν ὅπως ὁ στόλος τοῦ πε-
ριπλοῦσθαι τὸν Ἄβιν, εἵς τὸν νὰ χῶ-
νι ἀπὸ τὰ ἐπόμενα τὴν ἡπείραν.

Ἐκρίθη ἀργότερον διὰ τὸ Μαρδόν-
ιος δὲν ᾔδοντο νὰ πράξῃ ἄλλως,
ἐλλείψει μὲσον παντοπορίας καὶ ὀρ-
γάνων προσανατολισμοῦ. Ἡ κρίσις
αὕτη βαστάζει ἐπὶ πλάνης καὶ ἐκ-
φέρεται ἀπὸ ἐντελῶς ἀμείρους περὶ
τὰ ναυτικά καὶ τὴν ἱστορίαν τῆς ναυ-
τικής τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Οὕτω τὸ
δῶριον Αἰγαίου ἦτο ὁκεανὸς ὄχνη-
ς ἀλλ' οὐτε καὶ οἱ πλοῖοι τοῦ
ἑσπερίου μέσου, ὅτω καὶ ἐμπε-
ρικών, πρὸς προσανατολισμὸν. Καὶ
ἐν ἀκόμῃ εἰς τὴν ἐπὶ πλάνῃ ἀπῆλθον
καὶ χειρότερον περίπτωσιν ἐπέσεν
τὴν ἡμέραν καὶ ἐποδοῖον τὴν νύκτα,
τὸ πέρασμα θὰ ἦτο ἐυκόλον.

Ἀλλὰ ὁ Μαρδόνιος ἔπαυεν διὰ
συνήθως καὶ οἱ περισσότεροι «τερι-
ναῖοι». Ἐγνώμεν διὰ τὸ κινδυνὸν
συνίστατο, εἰς τὸ νὰ ἀνοίγουν εἰς ἀ-
νοικτὸν πέλαγος καὶ διὰ ἐξόσων ἔ-
βλεπον τὰ παράλια, ἡ σωτηρία ἦτο
ἡθε βεβαία καὶ ἡ ἀσφάλεια τῶν με-
γάλῃ.

Ἀκόμῃ, συνηθισμένους ἀπὸ τοὺς
ἐπὶ τοῦ τοῦ θέρους (τὰ μελέμια) ὁ
Μαρδόνιος ἐφορεῖτο προφανῶς τοὺς
βορεινοὺς ἀνέμους καὶ δὲν ἀνέμενε
τοὺς φθινοπωρινούς νοτίους ἀνέμους
(σορκαβέες κτλ.), οἱ ὁποῖοι ἐνέκρη-
σαν καὶ προεκάλεισαν τὴν ἀνάστα-
σιν καὶ ἀπίστητον πανωλεθρίαν.
Κατεποντισθῆσαν οὕτω περὶ τὰ τρια-
κόσια μεγάλα πολεμικά σκάφη, ὀλο-
κλήρος δὲ τὸ Στρυμονικὸς κόλπος
ἐστράθη ἀπὸ μυριάδας πτώματων πυ-
λιν τῶν Περσῶν, οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἐν-
τελῶς ἀπείροι περὶ τὰ ναυτικά. Ταυ-
τοχρόνως δὲ ἡ τύχη τοῦ πεζικοῦ τοῦ
δὲ ἦτο καλύτερα διότι οἱ Ὀρφέες ἐ-
πλευροκόπων τὴν Περσικὴν στρα-

τιάν, αναγκαστικῶς ἐδρακύνκτον, ὑπὸ τὰ πῆλγμματα ἐνὸς ἀτέγκτου κλεφτοπολέμου. Ὅμοι μὲ ὅλα αὐτὰ, οἱ Πέρσαι, ἀσυνήθιστοι εἰς τὰ ψύχη, ὑπέφρον ἀπὸ τῶν πρώϊμων χειμῶν, πολὺ περισσότερον διότι εὐρίσκοντο ἀκόμῃ μὲ θερνίνας ἐκάρτισεις.

Ῥτὸ τὰ ἀλλεπάλληλα αὐτὰ πλγμματα, ὁ Μαρδόνιος προέβλεψε γενικωτέραν πανωλεθρίαν καὶ δὲν ἐτόλμῃσε νὰ προχωρήσῃ, οὕτω δὲ ἐσώθησαν αἱ Ἀθῆναι.

Ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Ἀθηναῖοι, διέβλεπον τὸ σκοτεινὸν μέλλον καὶ δὲν ἀπέκρυπτον ἀπὸ τοῦς ἑαυτοῦς τὴν θὴν ἀναποτρεπτικὴν πραγματικότητά. Ἀκόμῃ τοῦς ἐπυτεται καὶ ἡ συνειδησίς των, διότι ἐγνώριζον καλὰ διὰ τοῦς εἶχον πράξει τὸ καθήκον των, οὐτε ἐγειρήθησαν καλῶς τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἰωνικῆς ἐκστρατείας.

Ἀπὸ μέρους των πάλιν οἱ Πέρσαι εἶχον ἀντιλήφῃ, διὰ τὴ καθυστάσεως τῆς ἰωνίας δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἐγγὺ τὰ αὐτὰ ἀποτελέσματα ὡς ἡ ἀπὸ μέρους των καθυστάσεως τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν Λυδῶν. Διότι, ὑπὸ οἰανδήποτε πίεσιν καὶ ὑπὸ οἰσθητικὴν προσπάθειας, οἱ Ἕλληνες δὲν ἐγχανόν τὸν ἐθνικὸν τὴν χαρακτῆρα, οὐτε δὲ ἡδύνατον νὰ ἀφομοιωθοῦν. Ἀκόμῃ, τὰ Σούσα ἀντελήφθησαν, διὰ εἰς τὸ μέλλον αἱ Περσικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀνά τὴν Δυτικὴν Μεσόγειον δὲν ἦτο δυνατόν παρὰ νὰ ἐξαρτηθοῦν ἀπὸ τὰς σχέσεις των μὲ τοὺς Ἕλληνας.

Μένοι των οἱ Πέρσαι δὲν ἠδύνατο ὀπισθοησθῆαι νὰ ἐκμεταλλευθοῦν τὴν δυτικὴν λεκάνην τῆς Μεσογείου καὶ ἐὰν ἀκόμῃ δὲν εἶχον ἀνταγωνιστάς των τοὺς Ἕλληνας. Ὁ μόνος τρόπος ἐπικαρτισεὶς των, ἦτο νὰ ὑποτάξουν τοὺς Ἕλληνας καὶ νὰ τοὺς θέσουν ὑπὸ τὴν ἐλεγχὸν των. Διὰ τοῦς λόγους αὐτοὺς εἰδομεν καὶ ἡ ἀπὸ

δωμεν καὶ περαιτέρω, διὰ οἱ Πέρσαι ἦσαν πάρα πολὺ εὐαριστημένοι ὁσέως ἡδύνατον νὰ εἰσπράτουν ἀπὸ μέρους των Ἕλληνικὸν πόλεον, ἐγγὺ καὶ ὕδαρ, σήμερον ὑποταγῆς. Ἀκόμῃ, ἐκεῖνο ποῦ τοὺς ἐνδιέφερε δὲν ἦτο ἡ εἰσπρατὶς φόρων εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, ἀλλὰ ἡ συμβολὴ τῶν Ἕλληνικῶν πόλεων εἰς πλοία πολεμικὰ ἢ ἐμπορικὰ. Ἀκόμῃ εἶναι προφανές, διὰ ἡ Περσία δὲν θὰ ἐπεφύλασσαν εἰς τοὺς Ἕλληνας ναυτικούς τὴν ἐντελὴς κατωτέρων ἐκείνην κατάρτισιν, τὴν ὅποιαν ἐπεφύλαξε πολὺ ἀργότερον ἡ Ἑνετικὴ καὶ Φραγκικὴ κυριαρχία. Διότι Ἑνετοὶ, Γενουαῖοι, Φραγκοὶ κ.λ.π. ἦσαν ἡδὲ ἐμπειροὶ εἰς τὰ περὶ τὴν θάλασσαν, ἐνῷ ἀντιστρόφως οἱ Πέρσαι ἐρέθησαν πάντοτε ὑποχρεωμένοι νὰ ἐμπίστοθεοῦν τὰς ναυτικὰς τὴν τύχας εἰς ξένους.

Ὅλα αὐτὰ ἔχουν σημασίαν, διότι μαρτυροῦν πῶς οἱ Ἕλληνες τῆς Ἑλλάδος καὶ ἰδίως οἱ Ἀθηναῖοι, παρ' ὅλα τὰ ἐλαττώματα των, δὲν ἦσαν ἐν τοῦτοις προσηρμοσμένοι εἰς τὴν ψυχολογίαν των ἰώνων καὶ οὕτως ἐγγειγμένοι τὸν ἐνῷ καὶ οὐκ αὐτοὺς συμβέουσαν θὰ ἦσαν λίγῃ ἢ πολὺ ἐξηρηφαλισμένα ἀπὸ τὸν Περσικὸν ζυγόν, διεκλύθεσαν τὸ πᾶν διὰ νὰ διατηρήσουν τὴν πληρὴν ἐλευθερίαν των ὑπὸ τὴν ὅποιαν καὶ ἐμεγαλοῦργήσαν.

Κατὰ τὰ ὅλα, οἱ Πέρσαι ἐπίτευον πάντοτε ὑπερότερον τὰς ἐπιχειρήματων, διὰ τὸν ὅτι ἐμπηρτικόν εἰς τὴν ἀσπαστικὴν ὑπερῶν των ἐνῷ μὲν ὅλα καὶ διότι εἶχον τὴν πεποιθήσιν, ὅτι οἱ Ἕλληνες δὲν θὰ ἠδύνατον νὰ ἐμπίστοθεοῦν ποτὲ καὶ νὰ ἀμυνθοῦν ὑπὸ ἐκείνην διοίκησιν. Αὐτὸ, ἀλλὰ, καὶ εἰς τὴν ἀποκρίσιν καὶ τὰ γεγονότα τῆς Ἀλκιονίδας. Ἐκ παραλλήλου πρὸς αὐτὰ ἐκάλειπε-

γῆτο ἐντατικῶς εἰς τὴν Περσίαν ἡ κοινὴ γνώμη τῆς κυριώτερου τάξεως καὶ ὀλίγων κατ' ὀλίγον εἶχε ἐβραυνῇ ἐκεῖ ἡ σκέψις διὰ μόνον ὑπὸ τὸν ζυγὸν τῆς Δυναστείας τῶν Ἀχαμενιδῶν, θὰ ἦτο δυνατὴ ἡ περαιτέρω διαδίσωσις τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ περίεργον εἰς ὅλα αὐτὰ εἶνε ὅτι τὴν ἐναντίον τῆς Ἑλλάδος ἐκτορὰ τοῖαν τὴν ἀνέλεειν ὁ Δαρεῖος, τοῦ ὅποιον ἦσαν παλινγνώστοι οὐκ μόνον αἱ φιλεργικαὶ τάσεις, ἀλλὰ καὶ τὸ σφῶρ. Ἐπληροφύλλον πνεῦμα, ὁ φιλελληνισμὸς τοῦ Δαρείου, ἐν τοῦτοις δὲν ἦτο δυνατόν νὰ σώσῃ τὴν κατὰστασιν, καὶ τοῦτο διότι, ὅφ' ἐνός μὲν ἡ κατὰκτησις τῆς Ἑλλάδος ἀπέτελε δυναστεϊκὸν πρόγραμμα τῶν Ἀχαμενιδῶν, ὁ δὲ Δαρεῖος, ἂν καὶ ἀπόλυτος ἀρχὴν τῆς ἀγαθοῦς χώρας του, ἦτο πολιτικὸς δοῦλος τοῦ ἀνακτοβουλίου τῶν Σούσων, τὸ ὅστιον πράγματι καὶ ἐκὐθέρνα, ὡς περὶπου ἐκὐθέρνα κατὰ τοὺς νεώτερους χρόνους τὴν τορκικὴν αὐτοκρατορίαν ἢ Ὑψηλὴ Πύλην, ὑπὸ τὴν ὀνομαστικὴν κυριαρχίαν ὠρισμένων Σουλτάνων.

Κατὰ τὴν ἀπόψεως αὐτῆς, τὸ δλον σχεδόν τὸ ἀνακτοβούλιον τῶν Σούσων ἦτο πολιτικώτατον καὶ μελετητικὸν μέχρι τῶν ἐσχάτων λεπτομερειῶν των. Τὰ Σούσα ἦσαν τῆς γνώμης, διὰ ἐπρεπε πρώτων νὰ προσέλθῃ, ὁ ἐξ τῆς Μικρασίας Ἑλληνικός ἀποικισμός, καὶ κατόπιν νὰ προσελθῇ ἡ Ἑλλάς, ἡ κατοχὴ τῆς ὁποίας ἐπρεπε νὰ σημάνῃ ὀριστικὴν ἐκπύρασιν τῶν Περσῶν. Ἄνε διεκλύθετο πρὸς τὰς ἀποικίας, ἀπὸ πᾶσι θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνακυβῇ μία Ἑλλάς πολὺ λογιωτέρα ἐκείνης τὴν ὅποιαν θὰ κατελάμβανον οἱ Πέρσαι.

Εἰς τὸ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Πῶς ἤρχισαν οἱ Περσικοὶ πόλεμοι.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΚΑΜΟΥΦΛΑΖ

Ἡ Γάλλος ἱστορικὸς Πῶλ ντ' οὐσπανάκ, ἀσχολούμενος εἰδικῶς τὴν ἱστορίαν τοῦ παγκοσμίου πολέμου, τοῦ ὁποίου ἄρθρον, ἀνέφερεν ἐνδιαφερόμενα περιπτώσεις καμουφλάζ, ἐδημοσίωσαν ἡδὲ ἐκδελται καὶ ἄλλας εἰδικὰς περιπτώσεις. Εἰς τὴν περὶ τὴν τῶν Ναυῶν ἐκείτου κάποιου μεταξὺ των συρματολεγματῶν τῶν προχωρημένων γραμμῶν, τὸ πῶμα μεγαλοσώμου ἱπποῦ, τὸ ὅποιον μάλιστα εἶχεν ἀργίον νὰ ἀποσυντίθεται καὶ ἐμύριζε φοβερὰ. Ὁ Γάλλος διοικητὴς τοῦ τομέως ἀντελήθη, διὰ ἡ θέσις ὅπου εὐρίσκετο ὁ ἵππος εἰς τὴν ἰδιαιτέρως κατάλληλῃ θὰ τὴν ἐγκατάστασιν παρατηρητηρίου καὶ ἐσκέφθη νὰ μεταβάλλῃ τὸ πῶμα διὰ τὸν σκοπὸν αὐτόν. Πρὸς τοῦτο ἐλήφθησαν φωτογραφίαι τῆς ἀκρίβους τοῦ θεακῶς καὶ ἐδόθη ἐντολὴ εἰς τὰ χυτήρια νὰ κατασκευασθῇ πανομοιότυπον γάλκινον, ἄλλα κενὸ ἐσωτερικῶς ὁμοίωμα ἱπποῦ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ παρατηρητοῦ. Ὅλα ἦσαν ἐντάκτα διὰ τὴν ἐν καιρῷ νυκτὶ ἀντικατάστασιν τοῦ πῶματος ἀπὸ τοῦ ὁμοιώματός του κατὰ σύμπαντον ἐξοχὴν ὁδὸς ἐκταγμένη ἐκεῖ κοντὰ διέλυσε κυριολεκτικῶς τὸ σῶμα τοῦ ἱπποῦ. Κατόπιν αὐτοῦ, τὸ γάλκινον ὁμοίωμα, τὸ ὅποιον

εἶχε καταστῇ ἀχρηστὸν, ἐστάλη εἰς τὸ μουσεῖον τοῦ καμουφλάζ. Σημειώμεν, διὰ τὰ καλύτερα παρατηρητήρια ἀπετελοῦντο ἀπὸ κορυμῶς δένδρων ἐγγειρομένων μεταξὺ τῶν ἐρειπίων. Οἱ κορυφαὶ αὗτοι ἐφωτογραφίζοντο,

ἀντεγράφοντο καὶ ἀντικαθίσταντο ἀπὸ ἄλλους μεταλλίλους, ὅπως εἶναι τὴν περίπτωσιν τοῦ ἱπποῦ. Τὴν μέθοδον ἐμπίστοντο καὶ οἱ Γερμανοὶ μὲ τὴν διαφοράν διὰ, χάριν τῆς οἰκονομίας τοῦ μεταλλίου, κατασκευάζον τὰ ὁμοίωμα τὰ τῶν δένδρων ἀπὸ ἑλῶα ἢ ἀπὸ ἐπιμερίδας χρωματισμένας. Ἐπίσης κατασκευάζοντο μεταλλίνα παρατηρητήρια ἀπομοιωμένα ἐρείπια ἢ σωροὺς λίθων, ἀναφέρεται δὲ ἡ περιήρησις ἱστορία ἐνὸς τοιούτου καμουφλαρισμένου παρατηρητηρίου, τὸ ὅποιον ἐτόσο βεβαίως τὴν ἄραν ἀκρίβως κατ' ἥν δ

ἀντίπαλος ἀπετέθη καὶ κατέλαβε τὸ χαράκωμα ὅπου ἐγένετο ἡ σχετικὴ ἐργασία. Οἱ πέντε ἄνδρες, οἱ ὁποῖοι ἐτοποθετοῦν τὸ παρατηρητήριον, ποῦ τοῦ κινδύνου νὰ αἰχμαλωτισθοῦν, εἰσεργάζοντο ἐντὸς αὐτοῦ. Ἐκεῖ παρέμειναν ἐπὶ ὀκταήμερος ὅρας εἰς τραγικὴν ἀλήθειαν κατὰστασιν, διότι ὁ χῶρος προσωρεῖτο μόνον δι' ἐνὰ παρατηρητήριον, ἐνῷ αὐτοὶ ἦσαν πέντε. Τελικῶς οἱ Γάλλοι κατάρθωσαν νὰ ἀνακτήσουν τὸ χαράκωμα καὶ νὰ τοὺς ἐβρουν αὐτοὺς, πρὸς γενικὸν θαυμασμόν, διότι τὸ κρυπτοῦν τῶν τῶσων τέλειον ὅστε οἱ Γερμανοὶ δὲν κατάρθωσαν νὰ τὸ ἀντιληφθοῦν.

Διὰ τὴν παραλλήλῃσιν τοῦ πυρὸς τοῦ ἐχθρικοῦ πυροβολοῦ ἐγένετο συχνὰ μετακινήσεις τῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους σταθερῶν σημείων (δένδρων, κρημνισμένων κτιρίων). Συγκεκριμένως ὁσέως ὅπως ὁπῆρε σταθερὸν σημεῖον οἱ πυροβολοῦν τοῦ ἐχθροῦ λαμβάνοντες αὐτὸ ὡς βάσιν ἐρεθισμὸν ἐπιτυχῶς τὴν βολῶν των. Τότε οἱ ἀσχυροί μνημονεῖ μὲ τὸ καμουφλάζ διὰ νὰ τοὺς παραπλανήσουν μετετόχων τὴν νύκτα τὸ σταθερὸν σημεῖον εἰς τοῦα δῖπου τὰ βλήματα δὲν θὰ παρηγοχλόνον οὕτω δὲ τὴν ἐπομένην τὸ ἐχθρικὸν πυροβολικὸν ἐβαλλεν εἰς ἄλλην ἀντ' ὁλλῆς θέσεως.